



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus  
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione  
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

**Antoine, Paul-Gabriel**

**Ingolstadii, 1734**

**VD18 90392140**

Q. 4. Quid, & quotuplex est Divinatio.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40986**

ternum soli Deo debitum. Estque crimen Læsæ Majestatis Divinæ: sicut qui externis signis subdito honorem regium externum serió præstaret, committeret crimen Læsæ Majestatis humanæ. Est etiam mendacium perniciosum contra Religionem, ac Confessionem Fidei, cum cultus exterior sit signum interioris.

Q. 4. *Quid, & quoruplex est Divinatio?*

*Resp.* I. Divinatio est significatio, vel inquisitio occultorum ope Dæmonis expressè, vel tacitè invocati. Dico, *occultorum*, id est, quæ ab homine propriâ industriâ cognosci nequeunt. Quod si res illæ à solo Deo cognosci possint, ut sunt secreta cordis, & futura libera, involvitur tacita Idololatria: quia Dæmoni tribuitur honor divinus, ei attribuendo, quod est Dei proprium, & ab eo expectando, quod à solo Deo obtineri potest. Si verò sint tales, quas Dæmon naturaliter scire potest, ut sunt actus externi hominum præsentis, vel præteriti, est nihilominus mortalis culpa; quia continet invocationem, & societatem saltem implicitam cum Dæmone jurato Dei hoste, quod quandam defectionem à Deo: & gravem in eum irreverentiam continet.

*Resp.*

*Resp.* II. Divinatio ex parte pacti duplex est: nam alia fit cum expressa invocatione Dæmonis, seu pactione cum eo: ut cum quis verbis Dæmonem invocat, vel aliquid usurpat, per quod putat Dæmonem cooperari. Alia fit cum invocatione tacita, & implicita: ut cum ad occultorum notitiam obtinendam adhibentur media vana, & impropportionata; tunc enim talis notitia non potest expectari nisi à dæmone, cum constet ejusmodi signa vana à Deo non esse instituta, nec à bonis Angelis exhiberi, nec habere connexionem naturalem cum illa: ut cum quis cupit furem cognoscere invertendo cribrum, aut proferendo certa verba.

*Resp.* III. Divinatio ex parte medii multiplex est, scilicet Præstigium, cum Dæmon variis apparitionibus oculos perstringit; Necromantia, quæ fit per mortuos in speciem suscitatos; Chiromantia, quæ per lineas manûs; Aruspicium, quod per viscera animalium; Auspicium, quod per motum, situm, aut numerum avium; Augurium, quod per garrum avium; Astrologia judicaria, quæ per situm, ac concursum syderum; Sors divinatoria; item quæ fit per somnia, vel signa in aere, aqua, igne, corporibus terrestribus apparentia, &c. Sed ex communi hæc omnia inter se specie morali non differunt, cum non habeant malitiam notabiliter inter se diversam.

*Nos,*

*Not. 1.* Aliquos effectus naturales, v.g. serenitatem, pluviam, tempestatem conjicere licet ex avium, & animalium motu, garritu, volatu; nam hæc sunt proportionata cognitioni talium, saltem probabili.

*Not. 2.* Duplex est Astrologia; alia naturalis, & licita, qua ex syderum concursu prænantur Eclipses, Venti, Pluvia, Frigus, Æstus, & similes effectus, qui cum illis connexionem naturalem habent. Alia judiciaria, qua ex syderum concursu futura libera prædicuntur. Hæc à Script. Patribus, & multis Conciliis, & utroque jure, & à Sixto V. Constit. 17. graviter damnatur, ac prohibetur, cum actus liberi non possint per Astra cognosci, quippe qui ab Astris non pendent, sed à sola voluntate libera. Sicque Astrologia illa continet superstitionem, sicut aliæ divinationes: eum fundetur in Astris tanquam in signis. Quod si fundetur in Astris tanquam causis, erit etiam Hæreticum, nam tollitur libertas humana.

*Not. 3.* Triplicis generis sunt Sortes, nempe Divisoria, Consultoria, & Divinatoria. Divisoria sunt eæ, quibus decernitur, cui aliquid tribuendum sit. Licite adhibentur sive ad hæreditatis divisionem, sive ad litis compositionem, quando jus utriusque partis apparet æquale, & utraque pars in sortitionem consentit. Item quoties

ties non apparet ratio, cur alter alteri in aliquo commodo, vel incommodo debeat præferri, ex Prov. 18. *Contradictiones comprimit fors; & inter potentes quoque iudicat.* Nam non sunt superstitiosæ, quia non assumuntur ad investigandum aliquid occultum; nec injustæ, cum ordinentur ad quemdam contractum, in quo æqualis est contrahentium conditio, ut res sit illius, cui fors obtigerit. Sortes tamen omnes veritæ sunt in Electionibus Ecclesiasticis, cap. 3. *de Sortib.* nec licet etiam Officia Sæcularia sorte distribuere ob periculum eligendi indignum, aut minus dignum. Nam Beneficia, & Officia tum Ecclesiastica, tum Sæcularia conferri debent dignioribus, qui non sorte, sed diligenti inquisitione rationis cognosci possunt.

Sortes consultoriæ, quibus inquiritur, quid in aliqua re obscura sit agendum, sunt illicitæ, nisi ex inspiratione divina fiant; continent saltem tentationem Dei, & periculum deceptionis diabolicæ. Imò sunt superstitio, si à dæmone cognitio expectetur. Quare sub Anathemate prohibentur. cap. *Sortes* 26. q. 5.

Sortes divinatoriæ, quibus inquiritur res occulta, vel futura, ut si quis ex taxillorum projectione, & dispositione divinaret, quis sit obtenturus victoriam, beneficium, &c. Sunt vera superstitio, cum sint medium vanum, & improportionatum huic effectui, ideo-

ideoque interveniat in iis tacita dæmonis invocatio. Et graviter prohibentur multis Canonibus *Caus. 27 q. 5.*

*Not. 4.* Licet aliqua somnia possint à Deo immitti, qui tamen facile, & temere somniis credit, non excusatur à gravi culpa, etsi dicat se credere illa esse à Deo; quia mortali periculo dæmoniacæ deceptionis se exponit; & quantum est ex se vult illis credere, etiamsi à dæmone sint. Ita Suarez. *Multos enim errare fecerunt somnia, & exciderunt sperantes in illis. Eccli. 34.* Porro quando somnium ad peccatum, vel ad aliquid imprudens, aut vanum impellit, aut post somnium homo remanet animo turbato, & minus prompto, ac propenso ad opera virtutum, certum est illud non esse à Deo.

*Q. 5. Quid, & quotuplex est observantia vana?*

*Resp. I.* Observantia Vana est superstitio, qua ad effectum aliquem obtinendum adhibentur media vana, inutilia & improporcionata: vel qua quis ex observatione eventus fortuiti actiones suas vanè dirigit. Non differt à divinatione, nisi, quòd hæc ad cognitionem occultorum ordinetur, illa verò ad effectum externum, vel opus observantis. Quare quæ dicta sunt de divinatione, debent cum proportione accommodari vanæ observantiæ.

*Tom. I.*

*R r*

*Resp.*